

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

Sermo B. Petri Damiani Ostiensis Episcopi de Annunciatione Mariæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

Luc. 2.
Dolores
Marię Vir-
ginis qua-
ti.

uerforum & transgressorum. O Simeon admirande, en nunc gladius, quo mihi prædixisti cor meum traiciendum. Ecce gladium, ecce vulnus, fili, & Deus mihi. Tua mors meum cor subijt, viscera mea sunt dirupta, meum lumen obtenebratum est, & pectus meum grauis pertransijt gladius. Horrendam cerno passionem tuam, mi fili, & Deus mi. Video immeritam cædem tuam, nec ferre opem possum. Vbi tua nunc forma, mi fili? Miserere deiectæ & orbatæ, mi fili. Miserere, ô suauissime, me, abiectæ Mariæ. Miserere, clementissime, & me solare. Prospice, fili mi, lachrymas, attende meos gemitus, & aperi os tuum. Da mihi solatium. Non habeo profrus, mi fili, quo caput reclinem. Non alium cognatum, patrem, aut matrem, vel fratrem, vel sororem, qui mihi animum reddat. Tu mihi pater, tu mater, tu frater, tu filius. Tu mihi vita & spiritus, spes mea & protectio. Tu mea consolatio, tu & creatio, tu Deus meus, tu creator meus, tu opifex meus. Lugete mecum omnes discipula Domini, dolorem meum, & vulnus profundum cordis mei contuentes.

Decumbe, Crux sanctissima, lignum benedictum, vt plagas filij mei, & Dei mei exofculer, ad consolandum proprium filium meum, vt amplectar filij mei corpus, vt os suauissimum deofculer, oculos, faciem, manus, & cædem iniquam. Decumbe Crux mea, decumbe. Magna, ô Crux gloria tua, magna tua gratia, magna potestas tua. O lignum benedictum, quoniam innocens Deus & creator tuus, tanquam latro & nocens super te expansus est. Fili mi charissime, veneror tuas afflictiones, colo & adoro tuam misericordiam & magnanimitatem. Honoro lanceam, vulnus, arundinem, clausos, spongiam, alapas, opprobria, & acetum, colaphos, & spura, & verbera, fili mi, quando quidem tuę creaturę causa ista ferre sustinuit. Deducus tuum, fili mi, decus cunctis factum est. Mors tua facta est mundi totius vita. Cæterum resurgito quamprimum, fili mi, & Deus, quemadmodum prædixisti mihi, vt saluus fiat mundus. Mortem conculcasti & interitum, vt gaudeam ego humilis mater tua, & mecum latentur dilecti tui. In verecundiam autem & confusionem tui inimici omnes deueniant.

S. Maria ar-
ma passio-
nis Domi-
nicę hono-
rat.

Christi
mors est
mundi vi-
ta.

S. Maria de-
speratorum
spes & da-
natorum

At verò nos te, ô immaculata & benedicta, filij tui, Deique omnium mater inculcata, pura, integra, sacrosanctissima, desperatorum spes & danatorum, collaudamus, benedicimus tibi, vt gratia plenæ, quæ Christum genuisti, omnes tibi aduolumur, omnes te imploramus. Erue nos, ô intemerata, ab omni necessitate, a cunctis diaboli tentationibus. Esto nostra conciliatrix & aduocata in hora iudicij. Libera nos à futuro igne & tenebris. Et tui filij gloria, Virgo, nos dignare. Tu nanque es spes apud Deum Christianorum sanctissima, cui honor in sæcula seculorum, Amen.

BEATI PETRI DAMIANI OSTIENSIS

EPISCOPI SERMO DE ANNUNCIATIONE

Beatissime Virgine Marie.

Mar. 25.

Nota ho-
ras. B. Vir-
nis etiam
tunc fuisse
in vñ.

XVLTATE, fratres, in Domino, quia de Domina illa sermo succedit, quæ singularem in cordibus nostris sibi vendicat principatum. Hæc est, ad cuius nomen corpus humiliter inclinatis, cuius horis reuerenter assistitis, cuius memoriam iugiter frequentatis. Hæc est, quæ vestris affectibus suauiter indulcescit, quia magna multitudo dulcedinis eius. Spiritus enim eius super mel dulcis, in qua dulcis Dominus cum omni sua dulcedine superuenit. Cum enim fecerit Deus omnia opera sua valde bona, hoc melius fecit, contectans sibi in ea reclinatorium aureum, in qua sola se post tu multus Angelorum & hominum reclinaret, & requiẽ inueniret. Hoc est quod natura miratur, reueretur Angelus, veretur homo, stupescit cælus, extremiscit terra, infernus exhorret. In huius vtero maiestas altissimi mirabiliter liquefacta sicut adipe & pinguedine, repleuit terras, infudit cælos, inferna respersit. Hic exinaniuit semetipsum excelsus & immensus, mensurã bonã & confertã, & coagitatã mittens in sinu nostrũ. Hic diuinis manib. vnctus est oleo lætitie, & sicut ad altare in summũ Pontificẽ consecratus. De hoc altari ad arã Crucis ascendens, proprio cruore tanq̃ alteri us generis oleo pfusus, iã non solũ cõsecratus, sed & consecrã, totũ corpũ machinẽ mundialis

SURIUS

aber
Mober
RVIII
5

DE ANNUNTIATIONE MARJAE VIRGINIS.

107

mundialis largiori ligamine copulauit. Faceſſat igitur mœror, triftitia fugiat, eli-
minetur dolor, rancor abſcedat, vt liceat vacare, & videre cum Moyſe viſionem
hanc grandem, qualiter Deus in hoc ventre concipiatur, decipiatur diabolus, reci-
piatur perditum, indebitum accipiatur. Totum me trahit affectio, ſed oratio defi-
cit, & diues cogitatio vocis paupertate confunditur. Feruent interiora, & in vndo-
ſam ebulliunt altitudinem, ſed frigiditas linguæ cumulos refrigerat exundantes.

Quid eſt, beatiffima? Nunquid ita ſenſim taciturnus obdormiam, vt ibi mutus
ſim, vbi omnis loquitur creatura? Veruntamen non tacebo, & non quieſcam, do-
nec egrediar vt ſplendor vultus tuus, & ſermo de te conceptus, ſi non vt lampas,
ſaltem vt ſcintilla accendatur. Mouet me, fateor, quòd permittente Deo peccant
rationabiles creatura, & multis annorum millibus, tam caeſtia, quàm terreſtria
ineuſum ſtare videantur, ſeruituris iſtis, illis dirutis. Star illa magna ciuitas, ciuium
ſuorum numeroſitate fraudata, & à ſtellantibus palatijs multiplex habitantium
multitudo propellitur, obſcurantur ſtellari ignes, ſolem loquor, lunam & ſtellas,
& multa ſibi detracta luminis claritate mulſtantur: terra maledicitur, condemna-
tur hominum ſuccellio, & omnis creatura, iuxta Apoſtolum ingemiſcit, & partu-

Exod. 3.

Eſa. 62.

Rom. 8. 1

Nacitur
Maria Dei
mater.
Pſal. 44.

rit. Tacet Deus omnipotens, & ordinans eius omnipotentia tantam diſſimulat
conſuſionem. Tandem naſcitur Maria, & ad nobiles annos egrediens, ſpeciem in-
dunt ſpecioſam, quæ ipſum alliciat Deum, & diuinitatis oculos in ſe conuertat. Vi-
de quid inde dicat ille non minimus explorator ſecretorum Dei: Audi filia, & vi-
de, & inclina aurem tuam, & obliuiſcere populum tuum, & domum patris tui. Et
concupiuit Rex decorem tuum, quoniam ipſe eſt Dominus Deus tuus. Germinat
igitur virga Ieſe de tortuoſa radice generis humani, & de Patriarcharum arbore
in altitudinem & rectitudinem erumpens, omnem ignorat nodoſitatem, filiorum
tenebras neſcit, fruſtuofa quæque non habet. Videt, & ardet ille vehemens ama-
tor, & totum epithalamium in laudibus eius decantat, vbi manifeſtè ſponſus in-
ducitur ſpirans amorem ſynceriffimum, nec vltra valens diſſimulare quòd pati-
tur. Euocatur ſtatim caeſtis ille conuentus, & iuxta Prophetam, in it Deus conſili-
um, cogit concilium, facit ſermonem cum Angelis de reſtauratione eorum, de re-
demptione hominum, de elementorum renouatione, ac illis ſtupentibus, & mi-
rantibus præ gaudio, de modo redemptionis. Et ſtatim de reſauro diuinitatis
Mariæ nomē euoluitur, & per ipſam, & in ipſa, & de ipſa, & cum ipſa totum hoc fa-
ciendum decernitur, vt ſicut ſine illo nihil factum, ita ſine illa nihil reſectum ſit.

Eſa. 16.

Traditur epiſtola Gabrieli, in qua ſalutatio Virginis, incarnatio Redemptoris, mo-
dus redemptionis, plenitudo gratiæ, gloriæ magnitudo, multitudo lætitiæ contine-
tur. Miſſus eſt ergò Angelus Gabriel à Deo ad virginem, quæ poſtquam ei locutus
eſt, ſenſit Deum ſuis illapſum viſceribus, maiſtatemq; illius virginis ventris bre-
uitate concluſam. O venter diuſior cælis, terris amplior, capacior elementis, qui
totum claudit omnia concludentem, in quo Deus gloriæ reclinat. Denique &
Archangelus ait: Aue gratia plena, Dominus tecum: quia à Deo electam, & præ-
lectam, totam eam rapturus erat ſibi Spiritus ſanctus, & caeſtibus inſignitur or-
namentis. Iam conſecranda erat in locum voluptatis, de quo fons ille debebat af-
ſcendere, qui vniuerſam terræ ſuperficiem irrigaret.

Luc. 1.
Incarnatur
ex ea Chri-
ſtus Dei fi-
lius.

Satis huc ſque ſparſimus verba, & volaticis ſermonibus diuerſa præſeminaui-
mus: nunc inſiſtamus hic, ſi fortè aliquid dignum elicere valeamus. Fluuus (ait
ſcriptura) egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandam vniuerſam ſuperficiem
terræ: qui inde diuiditur in quatuor capita. Fluuus iſte eſt Deus meus Ieſus, qui à
duobus locis voluptatis egreditur, ex vtero Patris, ex vtero Virginis. Vnde Pro-
pheta: Dominus Deus noſter fluuius glorioſus, exiliens in terram ſitientem. Sed
ineffabilibus differentijs longè aliter à Patre, quàm à Matre egreditur: quia & ſi tem-
poralis natiuitas glorioſa eſt, multò glorioſior eſt æterna. Orantibus igitur vobis,
de vtraque generatione volo aperire quid ſentio, non quod aliquid exponere
præſumam, cum hoc vltra omnium vires (quanto magis meas) ſit, & extremæ de-
mentia ſit, velle ſari ineffabilia, maxime hominem imperitum. Non enim oblitus
ſum Salomonem dicentem. Sicut qui nimium comedit mel, euomit illud: ſic qui
ſeruator eſt maiſtatis, opprimetur à gloria. De vtraque enim per Prophetam di-
cipulo: Generationem eius quis enarrabit? quia ſanè illa Patris ineffabilis & in-
acceſſibilis eſt, & nulli creaturæ peruia. Hoc ſenſu credo Apoſtolum dixiſſe de

Gen. 2.
Fluuus pa-
radis qua-
drupartit.

Eſa. 59.
Dug Chri-
ſti natiui-
tates, æter-
na & tem-
poralis.

Prou. 25.

Eſa. 58. 3

Deo:

1. Tim. 6. Deo: qui solus habitat lucem inaccessibilem, cum etiam puriores nature tanto reuerberentur intuitu, nec possint irrupere tantæ claritatis abyssum. Ipse etiam Filius protestatur: Nemo nouit Filium, nisi Pater, neq; Patrem quis nouit, nisi Filius, & cui uoluerit Filius reuelare: nõ sicut est, sed sicut capere potest, cui tanta dignatio reuelatur. Vnde & illa sublimis anima, quæ vsq; ad tertium cælum in diuitiis gloriæ rapta fuerat, dicit: Ego me non arbitror comprehendisse. Verissima igitur distinctio est, quia illam Gignentis & Geniti generationem nullas omnino penetrat intellectus. Hanc etiam de Matre omni humanæ creaturæ reor inextricabilem: nec scio verum ab illa excellentiori natura valeat comprehendere. Quis enim comprehendat coniunctionem carnis & Verbi, qualiter Deus & homo in vnâ personâ conueniant, saluis imperturbatisque proprietatibus naturarum? Vnusquisque in suo sensu abundat: ego hanc omnem sensum supergredi credo, veterum uitorum vestigijs in hærens, qui super hoc sanas & inconcussas sententias reliquerunt.

Ad paternam igitur generationem recurrentes, locum voluptatis Patrem esse censemus, cum Deus illocalis sit: sed efficientias rerum, nisi per uulgatos sermones explicare non possumus. In ipso autem omnem uoluptatem esse intelligit, qui legit Apostolum dicentem: Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia: & alium ex illo duodeno apice similiter eructantem: Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens à Patre lumine. Ipse etiam Filius dicit: Hæc est uita æterna, ut cognoscant te solum uerum Deum. Cognitio igitur Patris, uita æterna est, & ubi uita æterna, ibi sempiterna uoluptas: quia gignitur de uero Patris Deus de Deo, lumen de lumine, de Domino Dominus. Egre ditur autem identitate, quia idem est quod Pater. Idem dico secundum substantiam, non secundum personam. Egre ditur & æqualitate, quia pari omnipotentia respicit Generantem, cum omnia quæ potest Pater, possit & Filius, sicut ipse testatur: Omnia quæ facit Pater, facit & Filius: nec potest Filius facere quicquam, nisi quod uiderit Patrem facientem. Egre ditur & æternitate, quia licet generetur, non est posterior Generante, sed ambo vnus antiquitas sunt, si tamen uocabili nouitate non exhorres, quod licet quoquomodo significet quæ dicuntur, longè tamen est à sententiæ maiestate. Egre ditur similitudine, quia similis est Patri, Patris imago, splendor gloriæ, & figura substantiæ eius. Egre ditur alteritate, quia alius est ab illo, alius dico, non aliud. Ego, inquit, & Pater vnus sumus. Vnum dixit, non vnus, quia vnum significat substantiæ unitatem, sumus uero personarum proprietatem. Sic igitur & longè excellentiori modo de Patre Filius egrediens inundat Angelicas stationes, quia iuxta Salomonem, Fons sapientiæ Verbum Dei in excelsis. Charædus puer de hoc fonte pleno ventre potauerat, cum diceret: Apud te est fons uitæ: quia non solum tu uita, sed & Filius tuus fons uitæ est. Et ut patenter quid sentiebat ostenderet, subiunxit: In lumine tuo uidebimus lumen.

Ad irrigandam uniuersam superficiem terræ. Quamnam terra est in illa cælorum summitate reposita, quam non præterfluat & irriget fluuius gloriosus? Regnum cælorum terra uiuentium est, de qua dicit sanctus. Portio mea, Domine, in terra uiuentium, & Credo uidere bona in terra uiuentium: & Placebo Domino in regione uiuorum. Irrigatio hæc indicibilis est. Inebriantur quippe Angeli ab uertente domus Dei, & torrente uoluptatis eius potantur. Hic quid dicam nescio, quia plurimus stupor sensum opprimit, atque mentem. Vbi sunt oratorij sermones, quos in fornace rhetorica omnis ille philosophorum conflauit chorus? Vbi sunt gigantes à seculo nominati, qui ab initio fuerunt statura magna, scientes bellum, languentes circa pugnas uerborum? Nunquid non maximus ille gigas (Platonem loquor) ab intellectu tam purissima ueritatis repulsus est? Nunquid non acerrimo mentis ingenio tangens, sed non attingens diuinitatem Dei, dicit? Vnum in ueni, quod cuncta operetur, & aliud, per quod cuncta efficiuntur, tertium autem inuenire non potui. Rectè de Spiritu sancto inscius, qui illi non erat insus, qui sanctarum reuelationum magister est, qui reuelat Paulo, quæ oculus non uidit, sicut idem Apostolus gloriatur: Nobis, inquit, reuelauit Deus. Per quid, Apostole? Per Spiritum suum, non per spiritum nostrum, quem secuti philosophi, & seducti sunt, & seduxerunt. Ille noster philosophus, qui super scences, & super omnes docentes se intellexit, quid super hoc senserit, audiamus, Rigans, inquit, montes de superioribus suis. De sublimioribus quippe Angelos docet, qui non per speculum

Rom. II. Iacob. I.

Iohan. 17.

Iohan. 5.

Heb. I.

Ecclesi. I.

Psal. 35.

Psal. 141.

& 106.

Psal. 55.

Quid Plato de Deo senserit.

1. Cor. 2.

Psal. 103.

SURIUS

gber
uober
RVIII
5

DE ANNUNCIATIONE MARIAE VIRGINIS.

In enigmate, sed facie ad faciem ipsam Dei substantiam luminibus indefessis ad. 1. Cor. 13. spectant.

Sequitur: Qui inde diuiditur in quatuor capita. In quæ quatuor capita dicamus breuiter, quia grandis restat nobis via. In admirationem, qua tota obtupet illa dignior creatura de Creatoris gloria, & gloriæ ratione. In puritatem, quia non in vase teſteo, vel fragilitate complexionis humanæ bibunt de torrente voluptatis, sed remoto velamine, hauriunt aquas in gaudio de fontibus Saluatoris. In ſatietatem, quia etſi in eum deſiderant proſpicere, non tamen deſiderium neceſſitatem, vel neceſſitas miſeriam inducit, ſed mirabiliſſimo modo & ſemper deſiderant, vt ſemper ſatientur, & ſemper ſatiantur, vt ſemper deſiderent. In ſecuritatem, quia de ſua ſtabilitate certi, perennibus gaudijs immerguntur, expectantes beatam ſpem, & aduentum gloriæ magni Dei, quando fiet vnum ouile, & vnus paſtor, & ſuperna illa Hieruſalem conſumabitur in idipſum. Sic inſluit fluuius iſte per Angelicas officinas. Sed hæc omnia fides capit, neſcit ratio, intellectus ignorat humanus. Hæc ſunt fortaſſis illa quatuor, quæ vas electionis felici quaternario in Epiſtola ad Hebræos diuidit dicens: Non acceſſiſtis ad montem fumantem, ſed ad montem Sion, ad Hieruſalem ciuitatem Dei viuentis, ad multorum millium Angelorum frequentiam, ad Eccleſiam primitiuorum ſcriptam in cælis.

Nunc accingamus nos ad videndum qualiter egredietur de Virgine, quia egreſſio iſta dulcior & affectuoſior eſt humanæ miſeriæ, quæ intuentium pectora conuertit, irrorat oculos, & beatis fontibus vultus amantium ſuperfundit. Hic locum voluptatis, vterum Mariæ intelligo, in quo cumulauit omnes delicias deliciarum Dominus: de cuius delicijs Spiritus ſanctus admiratorio ſermone in amoris cantico ſic eruſcat: Quæ eſt iſta, quæ aſcendit de deſerto delicijs affluens? Nunquid in Angelis voluptatem habet Altiffimus, in quibus ipſe reperit prauitatem? Nunquid in conſtellatione, vel ſcintillatione ſtellarum, quarum aliæ conuertuntur in ſanguinem, aliæ cadunt de cælo, aliæ in tenebras obſcurantur? Nunquid in aëre, vel igne, vel ventis? Nequaquam, quia non in igne Dominus, non in commotione Dominus, non in ſpiritu Dominus: ſi verax eſt ille, qui curru igneo, & equis igneis eſt aſſumptus in cælum. Nunquid in aquis, vbi furens & tortuoſus Leviathan immoratur: aut in terra, quæ ſub maledicto Adæ ſpinas emittit & tribulos? Nō eſt locus voluptatis, niſi vterus Virginis.

Ex hoc egreditur humanitate, quia veſtitus cilicio noſtræ mortalitatis viſibilis humanis oculis apparuit, & de Virgine virgam, de libro autem generationis lineam faciens, diuinitatis hamum innexuit, quem carne operuit virginali, vt draco magnus illeſtus ad carnem, ferrum diuini numinis ſubſentiret. Egreditur & cum nouitate, quia nunquam ſic natus eſt homo, ſicut ipſe naſcitur. Primus enim homo primò de terra formatur, ſecundò mulier ex eius latere fabricatur, tertio Cain conſuetudinario ordine naſcendi gignitur ab vtroque. Solus iſte de ſola Virgine naſcitur, & Virginis vterum nouo & ſingulari partu diuinitas humanata ſigillat. Vbi nunc Ariſtorelica ſubtilitatis facunda quidem, ſed inſocunda loquacitas: Si peperit, cum viro concubuit? Velit, nolit, vertitur in habitum priuatio, nec adſtringitur dialecticis terminis omnium terminator, ad cuius imperium patit natura, deſueſcit conſuetudo. Egreditur etiam cum claritate: naſcente quippè illo ſepelitur omnis illa ſtellantium luminum luminosa ſerenitas, & ſtella candidior lucidioribus radijs præſcintillans totam ſibi cæli rapit poſitionem. Ambulant Reges in ſplendore orrūs eius, quoniam ecce Reges congregati ſunt, conuenerunt in vnum. Ipſi videntes ſic, Deum & hominem naſcētē, matrem & virginem parientem, admirati ſunt, conturbati ſunt, commoti ſunt, tremor apprehendit eos in tantorum luce miraculorum. Egreditur & cum paupertate, quia pannis viliffimis inuolutus, & præſepi duriffimo reclinatus, iam extunc ſanctiffimis membris legem martyrij præſigebat. Egreditur occultè, quia ſubtiliffimus ille fraudium inueſtigato ab altitudine tantæ dignationis excluditur. Hinc eſt quòd ambiguus alternationibus fatigatus, nunc illum tentat, nunc tentatum filium appellat Altiffimi, nunc inſtruit Crucem, nunc deſtruit, mandans per mulierem conſuetum ſibi organum: Nihil tibi, & iullo illi.

Sequitur: Ad irrigandam vniuerſam ſuperficiem terræ. Ad terrenam miſeriam expiandam, quam nobis in hæreditatem primus ille peccator reliquerat. Volo vt

k Apoſto.

Angelica natura creatoris Dei gloriam admiratur

Iohan. 10.

Heb. 12.

Natiuitas Chriſti fecundū carnem.

Cant. 6.

4. Reg. 3.

Gen. 1. 2.

Dominus noſter Ieſus Chriſtus de beata virgine natus, eius vterum perpetuæ virginitati conſecrauit. Eſa. 60. Pſal. 47.

Luc. 1.

Latitudo. montē vbi Dei incarnatio. Matth. 27.

SURIUS

oper
novem
RVIII
5

1. Cor. 1.

Apostolus hic eum mihi, sicut & superius, in quatuor capita distribuat, quia secuti-
us eius expositionem suscipio. Qui factus est, inquit, nobis sapientia, iustitia, sancti-
ficatio, & redemptio. Ad nos quippe veniens, qui eramus in carcere, primo omni-
um tenebras ignorantiae nostrae depulit luce sapientiae suae: deinde per iustitiam,
quae ex fide est, soluit funes peccatorum nostrorum, sanctificans nos in suo corpo-
re, redimens in corporis passione. Dominus enim soluit compeditos, Dominus il-
luminat caecos: sanctificat tabernaculum suum, de manu redimit inimici. Dividi-
tur & in patientiam, qua peccatores sustinet: in misericordiam, qua penitentes so-
net: in largitatem, qua proficientes exultat: in fortitudinem, qua exaltatos confer-
uat. De hoc secundo quaternario toto hoc adventu vestrae fraternitati confabula-
tus sum, per fluminum decursionem, & nominum interpretationem, moralia my-
sticis internectens: utrum aliquid digne, vos videritis. Verum non omnia possi-
mus praesenti sermone coartare, fastidium evitantes.

Christus
in Cruce
suumus spi-
ritualis
quadripar-
titus.

Ego habeo quatuor capita dulciora prioribus, quae fortassis vestris cordibus sua-
vius complacebunt. Dominus enim noster eleuatus in Cruce, largissimas sangui-
nis vndas a quatuor sui corporis partibus abundantius emisit. Spinis enim pungen-
tibus sanctissimum caput niuea ceruice reflexum, & clavis pedes & manus, & lan-
cea latus eius transfuerberantibus, preciosus sanguis emicuit: cuius ad personam in-
dex transiit in patrem, iratus in matrem, in misericordiam virga, captivitas in cor-
ronam. Christus ergo fons latens & occultus in caelis, fons patens & apertus in ter-
ris. Illic de vtero Patris, hic egreditur de vtero Virginis. Illic vivens terram irrigat
viventium, hic moriens terram morientium. Illic diuiditur in quaternarium ad-
mirabilem, hic in dulcem. Dulcis Dominus, dulcis Domina, quia ille Deus meus
misericordia mea, haec Domina mea misericordiae porta. Ducat nos mater ad filium,
filia ad patrem, sponsa ad sponsum, qui est benedictus in secula, Amen.

VITA SANCTI LATRONIS CVM DOMINO
CRUCIFIXI, PER DIVVM AMBROSIVM EPL
*scopum Mediolanensem scripta. Est Sermo 44.
in ordine Sermonum eius.*

25. Martij.
Disimas la-
tro, a Chri-
stoveciam
peccatorum
consequi-
tur.

QVONIAM hesterno die de latrone fecimus mentionem,
videamus quis ipse latro sit, qui in Cruce Domino consti-
tuto, non solum peccatorum suorum veniam consequi-
tur, sed etiam paradysi amenitate donatur, ut qui propter
scelera damnatus fuerat ad poenam, propter fidem trans-
ferretur ad gloriam, fueritque illi crux quam pertulit, non
tam supplicij damnatio, quam salutis occasio. In cruce e-
nim positus, Christum Dominum nostrum credidit cru-
cifixum. Et ideo qui consortio passionis utitur, consortio
paradisi condonatur. Beatus enim latro dum supplicium patitur, regnum caeleste
consequitur. Ecce reus dicitur, sicut cui damnari ad tempus expedivit. Non enim
perueniret ad gloriam, si non contraditus esset ad poenam.

Luc. 23.

Eccè quod
lachrymis
& ieiunijs
acquiritur
venia pec-
catorum.

Videamus inquam cur tantorum criminum reus tam cito a saluatore paradi-
sum promeretur, cum alij multorum temporum lachrymis frequentibusque ie-
iunijs vix delictorum suorum veniam consequantur. Magna fratres & multiplex
causa est. Primum quod iste latro deuotione fidei tam repente mutatus est, ut
praesentem poenam despiceret, ac de futura veniam precaretur, & magis crederet
utile sibi esse de aeterno iudicio perere, quam de temporali supplicio postulare.
Reminiscens enim scelerum suorum, & poenitudinem gerens, plus incipit dolere quod
sperat, quam sentire, quod patitur. potuit enim nisi de futuris amplius cogitasset,
qui in Christum semel crediderat, de praesenti magis supplicio deprecari. Deinde
illud ad gratiam eius maioris est meriti, quod Christum in cruce positum credi-
dit: & passio quae alijs scandalum fecit, illi ad fidem profecit. Crucis enim passio
multis scandalum fuit, sicut dicit Apostolus: Nos autem praedicamus Christum
crucifixum: Iudaeis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam. Recte ergo
merc-

1. Cor. 1.